

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
*Кафедра публічного та приватного права***

АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» освітнього рівня «бакалавр»

*Обговорено та рекомендовано на
засіданні кафедри публічного та
приватного права
Протокол № 12 від 30.10.2023 року*

Чернігів 2023

АДМІНІСТРАТИВНО-ДЕЛІКТНЕ ПРАВО. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» освітнього рівня «бакалавр» / Укл.: Шестак Л. В. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 56 с.

Укладач:

ШЕСТАК Лілія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права.

Відповідальний за випуск:

ЛИТВИНЕНКО Валентина Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри публічного та приватного права.

Рецензент:

СЕЛЕЦЬКИЙ Олексій Вікторович, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету НУ «Чернігівська політехніка».

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1.1 МЕТА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
1.3 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ГОДИНИ З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ, ФОРМАМИ ВИВЧЕННЯ ТА КОНТРОЛЮ	12
ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	13
ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	21
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОСТУПОК: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ	21
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	21
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. ВИДИ СКЛАДІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	22
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 4. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	23
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 5. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ.....	24
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 6. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ	25
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 7. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	26
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 8. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	27
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 9. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ОКРЕМІ ВИДИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	28
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 10. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	30
СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 11. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ	31
ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.....	32
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	54

ПЕРЕДМОВА

Методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» освітнього рівня «бакалавр» підготовлено на основі програми навчальної дисципліни «Адміністративно-деліктне право», що викладається для здобувачів вищої освіти юридичного факультету Національного університету «Чернігівська політехніка». У даному навчально-методичному виданні викладено загальні положення програми навчальної дисципліни «Адміністративно-деліктне право», умови проведення поточного атестаційного контролю, плани семінарських занять, а також орієнтовний перелік питань для підсумкового атестаційного контролю.

Дане видання стане корисним як для викладачів навчальної дисципліни, так і для здобувачів вищої освіти при підготовці до семінарських занять та самостійної роботи.

Навчальним планом для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачено проведення семінарських занять, в межах яких перевіряється рівень засвоєння здобувачами вищої освіти матеріалів лекцій, підручників, посібників, ступінь аналітичного сприйняття матеріалу та вміння його застосовувати до практичних ситуацій. В межах семінарських занять викладач спрямовує діяльність здобувачів вищої освіти, вказує на недоліки правового регулювання окремих видів правовідносин, акцентує увагу на доцільності внесення змін і доповнень до діючих нормативних актів, адаптації законодавства України до міжнародних угод та світової юридичної практики.

На семінарських заняттях здобувачі вищої освіти опрацьовують та аналізують зміст окремих нормативних актів, які регулюють адміністративно-деліктні та пов'язані з ними правовідносини, вчать працювати з джерелами різної юридичної сили, з'ясовують умови їх чинності та можливості застосування до конкретного життєвого випадку; здобувачі вищої освіти також мають можливість висловлювати свої думки з приводу обговорюваної теми та висловлювати свою точку зору зі спірних питань як шляхом усних повідомлень, так і через підготовку есе, рефератів, доповідей, реферування наукових публікацій тощо.

Адміністративно-деліктне право України перебуває на стадії свого розвитку, а це означає, що воно має багато спірних теорій, концепцій, велику кількість норм, які конкурують між собою. Семінарські заняття допомагають здобувачам вищої освіти розібратися в них та сформуванню своєї точки зору щодо підстав, умов та наслідків застосування заходів адміністративної відповідальності. Крім семінарських та лекційних занять, частину навчального матеріалу здобувачі вищої освіти опрацьовують самостійно, що дає змогу не лише розширити коло своїх знань у сфері адміністративно-деліктних відносин, але й самостійно виявляти недоліки деліктного законодавства, позиції вітчизняних та зарубіжних науковців щодо їх вирішення, досягнення інших країн у процедурах притягнення до

адміністративної відповідальності. Семінарське заняття також є однією з важливих форм контролю за вчасністю, повнотою та ефективністю самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

В межах семінарського заняття крім обговорення визначеного кола теоретичних питань, заслуховуються реферати (їх тематика передбачена в плані заняття, а за бажанням здобувача вищої освіти він може підготувати також реферат чи повідомлення на будь-яку іншу тему відповідно до плану заняття), вирішуються практичні ситуації. Все це сприяє поглибленню знань здобувачів вищої освіти, розширенню їх світогляду. В плані семінарських занять передбачено також ряд контрольних питань, на які здобувачі вищої освіти повинні знайти відповіді при підготовці до заняття.

Готуючись до семінарів, здобувачі вищої освіти повинні вивчити рекомендовану літературу: нормативні акти, відповідні розділи підручників, навчальних посібників, конспект лекцій, запропоновані наукові статті та монографії.

1.1 МЕТА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Адміністративно-деліктне право» - це спеціалізований курс, одна з фундаментальних навчальних дисциплін, метою вивчення якої є опанування здобувачами вищої освіти знань про правове забезпечення порядку, умов притягнення до адміністративної відповідальності, особливостей здійснення адміністративного провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Предмет дисципліни становить вивчення відомостей щодо нормативно-правової бази, основних принципів, завдань, функцій адміністративної відповідальності як виду юридичної відповідальності; статус суб'єктів адміністративної відповідальності, умов та порядку накладання адміністративних стягнень за вчинення окремих адміністративних проступків.

Метою даного курсу є:

ознайомлення із загальними засадами та джерелами адміністративної відповідальності, конкретними нормами, що регулюють питання адміністративної відповідальності та видами адміністративних стягнень, заходами впливу, що застосовуються до неповнолітніх;

ознайомлення з особливостями адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.

розвиток уміння всебічно, повно і об'єктивно з'ясувати обставини кожного вчинку, приймати по справам рішення у відповідності з законом, а також вміння застосовувати адміністративні стягнення до винних осіб з метою виховання їх у дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття.

формування у здобувачів вищої освіти навиків вірно та у відповідності до законодавства кваліфікувати діяння які віднесені до адміністративних проступків;

засвоєння основних теоретичних положень, які стосуються питань застосування заходів адміністративної відповідальності; напрацювання практичних навичок щодо вирішення питання про притягнення до адміністративної відповідальності окремих суб'єктів за вчинення адміністративних правопорушень.

Систему дисципліни «Адміністративно-деліктне право» складає сукупність тем, які визначають загальні засади і принципи притягнення до адміністративної відповідальності та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Одна з особливостей цієї дисципліни полягає в тому, що від тих, хто її вивчає, вимагається засвоєння не лише суто теоретичних проблем адміністративної відповідальності, але й набуття практичних навичок застосування правових норм, вирішення практичних ситуацій на основі нормативно-правових актів (Кодексу України про адміністративні правопорушення, спеціальних Законів України).

Елементи професійного досвіду, які мають бути сформовані після вивчення цієї дисципліни:

1. Знання: загальні засади та джерела адміністративної відповідальності, конкретні норми, що регулюють питання адміністративної відповідальності; види адміністративних стягнень, заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх

вимоги нормативно-правових актів щодо порядку провадження в справах про адміністративні правопорушення;

особливості адміністративної відповідальності спеціальних суб'єктів.

2. Вміння: вірно та у відповідності до законодавства кваліфікувати діяння які віднесені до адміністративних проступків;

всебічно, повно і об'єктивно з'ясовувати обставини кожного вчинку, приймати по справам рішення у відповідності з законом;

застосовувати адміністративні стягнення до винних осіб з метою виховання їх у дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, поняття та основних рис адміністративної відповідальності; підстав, умов та заходів адміністративної відповідальності; особливостей здійснення адміністративних проваджень у справах про адміністративні правопорушення.

3. Навички: практично тлумачити та застосовувати положення нормативно-правових актів, що визначають порядок, умови та принципи адміністративної відповідальності.

Концепція роботи на групових заняттях базується на завчасній теоретичній підготовці здобувачів вищої освіти до групових занять і розгляд на них проблемного або практично-орієнтованого матеріалу кожної теми за інтерактивними методиками.

Навчальна дисципліна переважно спрямована на розгляд і вирішення практичних ситуацій. Це вимагає від здобувачів вищої освіти особливої відповідальності і ґрунтовної самостійної підготовки, вивчення положень діючого адміністративно-деліктного законодавства, вивчення правил конкуренції норм права та юридичної сили нормативно-правових актів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти під час вивчення курсу «Адміністративно-деліктне право» заохочується за допомогою використання рейтингової системи оцінки підготовки здобувачів вищої освіти, сприяння інтересам саморозвитку, а також підтримки наукової роботи для опанування проблематики дисципліни. Зокрема, здобувачі вищої освіти можуть займатися науковою роботою не лише в рамках тем, що виносяться на опрацювання, але і поза навчальним матеріалом.

Зміст навчальної дисципліни «Адміністративно-деліктне право» розділено на модулі. Вивчення кожного модуля завершується виконанням тестових завдань, що допомагає виявити питання, найбільш складні для опанування, а також сприяє підготовці здобувачів вищої освіти до складання Єдиного комплексного державного іспиту.

Вивчення дисципліни в цілому завершується складанням екзамену.

1.2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права України

Тема 1. Адміністративний проступок: поняття та ознаки (2 години)

Науково-теоретичне та нормативне закріплення поняття адміністративного правопорушення. Загальні ознаки адміністративного правопорушення: караність, протиправність, суспільна шкідливість. Спеціальні ознаки адміністративного правопорушення: конструктивні ознаки та ознаки, які мають юридичне значення лише в окремих складах адміністративних проступків або ж при вирішенні питання про вид і міру покарання за вчинення адміністративного правопорушення.

Тема 2. Склад адміністративного правопорушення (2 години)

Поняття та склад адміністративного правопорушення. Об'єкт адміністративного правопорушення, його види та значення для адміністративно-правової кваліфікації. Предмет адміністративного правопорушення та його юридичне значення. Проблеми визначення предмета протиправного діяння. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення, прояви та ознаки об'єктивної сторони протиправних адміністративно-караних діянь. Триваючі та продовжувані правопорушення, правопорушення, які складаються з альтернативних дій, їх значення для адміністративно-правової кваліфікації. Суб'єкт адміністративного правопорушення, ознаки суб'єктів. Вина – основна ознака суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення. Факультативні елементи суб'єктивної сторони адміністративного проступку та їх значення для кваліфікації та призначення покарання. Проблеми визначення емоційного стану – стану сильного душевного хвилювання. Доцільність використання доробок кримінального законодавства при визначенні емоційного стану порушника.

Тема 3. Види складів адміністративних правопорушень (2 години)

Проблеми визначення складів адміністративних правопорушень. Основні й кваліфіковані складі адміністративних правопорушень. Кваліфікаційні ознаки правопорушень, їх види та особливості застосування. Правопорушення з матеріальним та формальним складом, змішані типи протиправних проявів. Особисті й службові (посадові) складі правопорушень. Адміністративні правопорушення, які пов'язані з корупцією як особливий вид службових правопорушень. Однозначні й альтернативні складі правопорушень, особливості застосування заходів адміністративної відповідальності при їх вчиненні. Описові та банкетні складі правопорушень. Проблеми застосування бланкетних норм у процесі притягнення до адміністративної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Адміністративна відповідальність: поняття, ознаки та суб'єкти

Тема 4. Загальні засади адміністративної відповідальності. Проблеми адміністративно-правової кваліфікації протиправних діянь (2 години)

Поняття та риси адміністративної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Вчинення адміністративного проступку умисно, принципи адміністративної відповідальності. Етапи становлення та розвитку інституту адміністративної відповідальності в Україні. Проблеми правового регулювання процедури відшкодування шкоди внаслідок незаконного притягнення до адміністративної відповідальності. Особливості адміністративно-правової кваліфікації протиправних діянь, зміст і сутність адміністративно-правової кваліфікації.

Тема 5. Поняття та сутність адміністративних стягнень (4 години)

Поняття адміністративних стягнень. Система адміністративних стягнень. Попередження як вид адміністративного стягнення. Штраф як вид адміністративного стягнення. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення: особливості застосування. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення: порядок та особливості застосування. Проблеми застосування конфіскації грошей, отриманих внаслідок вчинення правопорушення. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину: поняття, сутність та умови накладання. Зарубіжний досвід застосування покарання у вигляді позбавлення спеціального права.

Поняття та особливості накладення стягнення у вигляді громадських робіт. Поняття, сутність та перспективи розвитку законодавства щодо застосування виправних робіт. Суспільно-корисні роботи: поняття, сутність та особливості застосування. Адміністративний арешт – найбільш суворе адміністративне покарання. Арешт з утриманням на гауптвахті як специфічне покарання до військовослужбовців та прирівнених до них осіб.

Проблеми правового регулювання та практичної реалізації окремих видів адміністративних стягнень за законодавством України, шляхи їх подолання. Досвід країн ЄС щодо застосування адміністративних покарань та доцільність його впровадження в Україні.

Тема 6. Адміністративна відповідальність неповнолітніх (2 години)

Особливості визначення віку, з якого настає адміністративна відповідальність. Юридичне та практичне значення визначення віку адміністративної відповідальності. Сутність та особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх. Підстави та умови застосування загальних заходів адміністративної

відповідальності до осіб віком від 16 до 18 років. Проблеми правового регулювання застосування заходів адміністративної відповідальності до неповнолітніх на загальних засадах, доцільність розширення переліку адміністративних проступків, вчинення яких дозволяє застосувати заходи адміністративної відповідальності до неповнолітніх на загальних засадах.

Тема 7. Адміністративна відповідальність юридичних осіб (2 години)

Адміністративна відповідальність юридичних осіб: історико-правовий аналіз, етапи розвитку законодавства про адміністративну відповідальність юридичних осіб на теренах сучасної України. Поняття адміністративної відповідальності юридичних осіб. Юридична особа як суб'єкт адміністративної відповідальності. Проблеми визначення та нормативного закріплення вини юридичних осіб як підстава їх адміністративної відповідальності. Заходи адміністративної відповідальності, які застосовуються до юридичних осіб як специфічних суб'єктів адміністративних правопорушень. Конкуренція норм адміністративного та господарського законодавства про відповідальність юридичних осіб.

Зарубіжний досвід застосування заходів адміністративної відповідальності юридичних осіб та доцільність його імплементації у вітчизняну практику.

Проблеми уніфікації законодавства про адміністративну відповідальність юридичних осіб.

Тема 8. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (2 години)

Загальна характеристика обставин, які виключають адміністративну відповідальність. Поняття та умови правомірності крайньої необхідності як обставини, яка виключає протиправність діяння та застосування адміністративного покарання. Сутність та ознаки необхідної оборони – соціально корисної поведінки, що об'єктивно містить ознаки адміністративного правопорушення, проте виключає караність. Перевищення меж необхідної оборони: поняття, сутність та правові наслідки. Неосудність як особливий психічний стан особи, що усуває протиправність діяння: проблеми практичного застосування.

Співвідношення крайньої необхідності, необхідної оборони та неосудності як обставин, що виключають протиправність діяння.

Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначимості правопорушення: умови, причини та наслідки.

Тема 9. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень (2 години)

Адміністративні правопорушення, що посягають на трудові права громадян та здоров'я населення. Характеристика та суспільна шкідливість правопорушень, що посягають на власність. Проблеми адміністративно-правового захисту права

приватної власності. Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, пам'ятників історії та культурної спадщини: ознаки, види, проблеми адміністративно-правової кваліфікації та призначення покарань.

Адміністративні правопорушення у промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів: особливості, сутність та юридичне значення. Адміністративні правопорушення в галузі сільського господарства та ветеринарії, їх значення.

Поняття та специфіка адміністративних правопорушення на транспорті, у галузі шляхового господарства і зв'язку. Зміст і особливості адміністративних правопорушень у галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницькій діяльності. Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та технічного регулювання.

Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією: поняття, сутність, проблеми адміністративно-правової кваліфікації. Адміністративна відповідальність за військові правопорушення, їх важливість в умовах воєнного стану. Значення та проблеми застосування заходів адміністративної відповідальності за правопорушення проти громадського порядку. Адміністративні правопорушення, що посягають на порядок управління. Поняття та засади адміністративної відповідальності за порушення виборчих прав.

Змістовий модуль 3. Процесуальне забезпечення адміністративної відповідальності

Тема 10. Проведення у справах про адміністративні правопорушення (2 години)

Загальна характеристика проведення у справах про адміністративні правопорушення. Протокол про адміністративне правопорушення. Адміністративне затримання та особистий огляд, огляд речей і документів. Поняття та значення доказів у адміністративному провадженні. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення. Особи, які беруть участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення. Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Тема 11. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень (2 години)

Загальна характеристика виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Проведення постанови про накладення штрафу. Проведення постанови про оплатне вилучення предмету. Проведення постанови про конфіскацію речей. Проведення постанови про позбавлення

спеціального права. Провадження по виконанню постанови про застосування адміністративного арешту.

1.3 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ ГОДИНИ З ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ, ФОРМАМИ ВИВЧЕННЯ ТА КОНТРОЛЮ

Загальний обсяг годин навчальної дисципліни – 120 годин/ 4 кредити ЄКТС, з них 16 годин – лекції, 14 годин – семінарські заняття, 90 годин – самостійна робота, екзамен.

Назви тем змістових модулів	Кількість годин (денна форма)			
	Лекції	семінарські заняття	самостійна робота	форма контролю
Змістовий модуль 1. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права України				
Тема 1. Адміністративний проступок: поняття та ознаки	1		8	У, СР
Тема 2. Склад адміністративного правопорушення	2	2	8	У, СР, Т
Тема 3. Види складів адміністративних правопорушень	1	2	8	У, СР
Разом:	4	4	24	
Змістовий модуль 2. Адміністративна відповідальність: поняття, ознаки та суб'єкти				
Тема 4. Загальні засади адміністративної відповідальності	2		7	У, СР
Тема 5. Поняття та сутність адміністративних стягнень	2	2	7	У, СР, Т
Тема 6. Адміністративна відповідальність неповнолітніх	2	2	8	У, СР
Тема 7. Адміністративна відповідальність юридичних осіб	1	2	8	У, СР, Т
Тема 8. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність	1		7	У, СР, Т
Тема 9. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	2	2	7	У, СР, Т
Разом:	10	8	44	
Змістовий модуль 3. Процесуальне забезпечення адміністративної відповідальності				
Тема 10. Провадження у справах про адміністративні правопорушення	1		11	У, СР

Тема 11. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	1	2	11	У, СР
Разом	4	2	22	У, СР
Всього годин:	16	14	90	

Форма контролю: усне опитування - У, тестування - Т, перевірка завдань для самостійної роботи – СР.

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Теми семінарських занять	Кількість годин
Тема 1. Адміністративний проступок: поняття та ознаки	2
Тема 2. Склад адміністративного правопорушення	2
Тема 3. Види складів адміністративних правопорушень	2
Тема 4. Загальні засади адміністративної відповідальності	2
Тема 5. Поняття та сутність адміністративних стягнень	4
Тема 6. Адміністративна відповідальність неповнолітніх	2
Тема 7. Адміністративна відповідальність юридичних осіб	2
Тема 8. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність	2
Тема 9. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	2
Тема 10. Проведення у справах про адміністративні правопорушення	2
Тема 11. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	2
Всього годин:	24

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Адміністративний проступок: поняття та ознаки	8
Тема 2. Склад адміністративного правопорушення	8
Тема 3. Види складів адміністративних правопорушень	8
Тема 4. Загальні засади адміністративної відповідальності	8
Тема 5. Поняття та сутність адміністративних стягнень	8

Тема 6. Адміністративна відповідальність неповнолітніх	8
Тема 7. Адміністративна відповідальність юридичних осіб	8
Тема 8. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність	8
Тема 9. Адміністративна відповідальність за окремі види правопорушень	8
Тема 10. Провадження у справах про адміністративні правопорушення	9
Тема 11. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	9
Всього годин:	90

Звіт про самостійну роботу складається у вигляді реферату з кожної теми на папері формату А-4, складання та вирішення тестових завдань, написання есе. Оформлення - згідно стандартних вимог до друкованих текстів.

Індивідуальні завдання

Робочим планом передбачено також підготовку та виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти. Вони дозволяють здобувачам вищої освіти опанувати матеріал ширше, за межами лекційних занять, більш детально дослідити окремі питання та проблеми. Також, базуючись на нормах чинного законодавства України та на конкретних прикладах юридичної практики, здобувачі вищої освіти здійснюють моделювання практичних ситуацій та вирішують їх. Це дозволяє вільно орієнтуватися в нормативних актах, виробляє навички застосування норм матеріального та процесуального права.

Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Адміністративно-деліктне право» використовуються: лекції; семінари; проведення тестів; написання рефератів, повідомлень, наукових та науково-дослідних робіт, реферування наукових публікацій.

Теоретичний матеріал подається у вигляді лекцій. Під час лекцій аналізуються проблемні ситуації, організується зворотний зв'язок з аудиторією шляхом формулювання запитань у режимі діалогу. Під час практичних занять коротко розглядаються теоретичні положення відповідно до тематичного плану занять, докладно розбираються приклади, а надалі здобувачами вищої освіти самостійно вирішуються теоретичні завдання та практичні задачі. Особливістю виконання практичних робіт є застосування норм чинного законодавства України. Спочатку здобувачі вищої освіти вирішують більш легкі практичні ситуації, а більш детальне вивчення окремих тем дозволяє вирішувати ускладнені завдання,

Методи контролю

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час проведення лекцій, практичних занять та консультацій, моделювання та вирішення задач під час виконання самостійної роботи.

За всіма темами наприкінці семестру проводяться самостійні роботи. Бали, які набрані здобувачем вищої освіти під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової відповіді на теоретичне запитання та вирішення індивідуальної практичної задачі.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесії) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості. Підсумкова оцінка виставляється відповідно до шкали оцінювання, що наведена в наступному розділі. Екзаменаційні білети знаходяться в пакеті документів на дисципліну. В системі Moodle завантажено також тестові завдання, які дозволяють скласти здобувачам вищої освіти екзамен в режимі он-лайн.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Мінімальні вимоги до знань та вмінь

З тими здобувачами вищої освіти, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 0 до 19 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо здобувач вищої освіти:

1) знає:

- базові поняття адміністративно-деліктного права;
- основні характеристики адміністративного законодавства;
- елементи складу адміністративного правопорушення;

- основи роботи з першоджерелами;
- 2) **вміє:**
 - вирішувати типові практичні ситуації;
 - обчислювати суми штрафних санкцій за вчинення конкретного адміністративного правопорушення;
 - кваліфікувати протиправні діяння відповідно до КУАП.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1. Порядок поточного оцінювання знань

У процесі поточного контролю здійснюється перевірка засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу, набуття ними вмінь та навичок щодо вирішення практичних ситуацій, здатності самостійного опрацювання окремих тем курсу, публічного виступу та письмового викладу конкретних питань дисципліни.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- систематичність відвідування семінарських (практичних) занять;
- активність роботи на семінарських (практичних) заняттях;
- участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;
- виконання самостійних практичних завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- участь у науково-пошуковій та творчій роботі.

Критерії оцінювання **участі у семінарському (практичному) або індивідуальному занятті** (відповідь з питань семінару, питань для самостійного опрацювання, розв'язок задачі, складання практичних завдань (тестів) тощо

Опитування кожного здобувача вищої освіти повинно бути проведено не менше двох разів протягом семестру за умови регулярного відвідування здобувачем вищої освіти різних видів аудиторних занять. У випадку відсутності здобувача вищої освіти на заняттях (хвороба, вільне відвідування занять тощо) здобувач вищої освіти зобов'язаний перескласти в порядку індивідуальних консультацій не менше двох тем, що розглядалися на семінарському занятті, включаючи й питання, що підлягали самостійному опрацюванню.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти, є: вміння знаходити та опрацьовувати додаткову літературу; володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань; самореалізація на практичних та семінарських заняттях, вміння подавати власні знання логічно, точно та відстоювати власні висновки, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставить за умови відповідності виду самостійної роботи або усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти (обов'язкових для виконання та за вибором здобувачів вищої освіти), форми організації та звітності, терміни виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються кафедрою під час розробки робочої навчальної програми дисципліни.

Виконання вибіркових видів самостійної роботи (міні-презентація теми, доповідь на наукову студентську конференцію, підготовка рефератів, есе з відповідної тематики, презентація наукових доробок з пропонованої теми тощо) здійснюється таким чином:

- міні-презентація теми – 1-5 балів;
- презентація аналітичного огляду наукових публікацій – 1-5 балів;
- презентація реферату – 1-5 балів;
- участь в розробці, підготовці, виготовленні навчальних матеріалів (ситуаційних задач, тестів тощо), або наочних навчальних матеріалів (плакатів, слайд-шоу, мультимедійних посібників тощо) – 1-5 балів;
- доповідь на наукову студентську конференцію, підготовка наукових публікацій з питань адміністративного судового процесу – 10-5 балів.

Презентації – виступи перед аудиторією (дослідження у вигляді PowerPoint), що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, надання експертної оцінки тощо. Презентації можуть бути як індивідуальними, так і колективними.

Підготовка презентації дослідження у вигляді **PowerPoint**. Презентація має включати основні позиції проблемної доповіді: схематично відображені теоретичні аспекти, таблиці та рисунки з аналітичної частини, схематично відображені проблемні аспекти та пропозиції. Кінцева мета: виділити основні позиції по відповідній проблемі та належним чином їх оформити.

Критеріями оцінки є вміння виділяти головне й другорядне та можливість його оформлення.

Підготовка і міні-презентація теми.

Міні-лекції характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх слухачів.

Міні-лекція дає можливість здобувачеві вищої освіти на основі опрацювання підручників, монографій, періодичних публікацій і законодавства продемонструвати вміння постановки проблеми, шляхом розкриття та оцінки поточної ситуації, виявлення суперечливих моментів, протиріч, визначення причин, наслідків та аргументації власної позиції здійснити аналіз фінансової

проблеми, явища, процесу чи дискусійного питання, а також сформулювати пропозиції доповідача щодо вирішення проблеми та висновки, які ґрунтуються як на власних аргументах, так і на думку фахівців.

Критеріями оцінки міні-лекції є стислість, змістовність її структурних частин, логічність та вміння здобувача вищої освіти чітко формулювати свою позицію і робити висновки щодо проведеного дослідження.

Аналітичний огляд наукових публікацій. Здобувачі вищої освіти досліджують з критичної точки зору питання, проблему, яка досліджена вітчизняними та зарубіжними науковцями і дають свою оцінку. Ті питання, які стосуються сучасного стану досліджуваних об'єктів, передбачають обов'язкове використання літературних джерел останніх років. Здобувач вищої освіти має включити аналіз не тільки теоретичного, але й масиву статистичної інформації. Кінцева мета: отримати логічний науково-ємний висновок по відповідній проблемі. Оформлення такого виду роботи обов'язкове. Аналітичний огляд готується на те заняття, на якому розглядається відповідна тема.

Критеріями оцінки є підбір, кількість наукових публікацій та якість їх аналітичного (критичного аналізу), вміння сформулювати висновки і їх обґрунтувати.

Підготовка і презентація реферату.

Реферат – поширений тип письмової самостійної роботи з дисципліни, який демонструє поглиблене опрацювання відповідної теми. У процесі підготовки реферату здобувач вищої освіти накопичує знання, вміння та навички роботи з різними інформаційними джерелами, готується до виконання майбутніх курсових і дипломних робіт. Реферат є одним з основних типів індивідуальних завдань, який підводить їх до роботи підвищеної складності, з елементами науковості, що виконується під час навчання.

Презентація реферату проходить в аудиторії на семінарському занятті, де розглядається дана тема, або може бути проведена індивідуально.

Критеріями оцінки змісту реферату є повнота висвітлення питання. Зрозумілість, наявність власної думки, використання нових наукових джерел.

Презентація есе. Есе – невеликий за обсягом твір, що має довільну композицію і висловлює особисту думку з конкретного приводу чи питання і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми.

На відміну від реферату, який адресується будь-якому слухачеві есе – це ближче до репліки, що адресується підготовленому слухачу. Тобто людині, яка вже має уяву, про що йде мова. Власне, така «адресність» дозволяє автору есе зосередити увагу на розкритті нового змісту, а не нагромаджувати різними правовими деталями викладення матеріалу в письмовому форматі.

Критеріями оцінювання есе є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування

аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; оформлення роботи відповідно до поставлених вимог.

Всі індивідуальні роботи здобувачів вищої освіти проходять перевірку за допомогою програми «Плагіат». У разі виявлення ідентичних індивідуальних робіт, усі вони не зараховуються (у т.ч. ті, які були вже захищені) як такі, що мають несамостійний характер виконання (академічна нечесність).

Критерії оцінювання різних видів роботи здобувача вищої освіти денної форми навчання наведені в таблиці.

Таблиця – Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти денної форми навчання

Контрольний захід	Бали за один вид роботи	Кількість виконаних завдань та балів за всі види робіт	Всього балів за семестр
Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти			
<i>Обов'язкові види робіт</i>			
Участь у семінарському (практичному) або індивідуальному занятті – відповідь з питань семінару, питань для самостійного опрацювання	0-5	2x5=10	10
Розв'язування задач	0-5	2x5=10	10
Презентація реферату (індивідуальної роботи)	0-5	1x5=5	5
Виконання індивідуальних завдань з окремих тем курсу	0-5	2x5=10	10
<i>Вибіркові види робіт</i>			
Виконання вибіркового виду самостійної роботи (огляд літератури, презентації PowerPoint та інші візуалізаційні матеріали, доповідь на наукову студентську конференцію, участь в студентській олімпіаді, підготовка наукових публікацій тощо)	0-5	5x5=25	25
Всього балів за 100-бальною шкалою		60	60
Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти			
Екзамен	0-40		40
Всього балів за 100-бальною шкалою			40
Загальна кількість балів за семестр			100

Порядок підсумкового оцінювання знань

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену .

Екзаменаційні білети охоплюють програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами вищої освіти компетентностей.

З дисципліни здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені .

Умовою допуску до екзамену є виконання всіх видів навчальної роботи передбачених робочою програмою.

Складання екзамену є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав в повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані модульні контролю, індивідуальні завдання тощо або не набрав мінімально необхідну кількість балів – 20 балів (*тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»*), то він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку передбаченому Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», затвердженого Вченою радою університету 31.08.2020, протокол № 6.

Для складання екзамену існують білети. Білети складаються із трьох питань. Якщо відповідь повна і зміст відповіді здобувача вищої освіти повністю відповідає сутності поставленого запитання, він може отримати від 33 до 40 балів. В тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконує всі завдання без грубих помилок, він може отримати від 24 до 32 балів. Якщо при підготовці відповіді на питання білету здобувач вищої освіти допускає грубі помилки і всі питання виконані менш ніж на половину, то він може отримати від 17 до 24 балів. При невиконанні хоча б одного завдання білету, здобувач вищої освіти не може отримати більше 16 балів.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Адміністративно-деліктне право» включає:

- інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
- опорний конспект лекцій на електронному носії;
- друкований роздатковий матеріал;
- зразок вирішення практичних ситуацій.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОСТУПОК: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Поняття адміністративного правопорушення (проступку).
2. Загальні ознаки адміністративного правопорушення.
3. Спеціальні ознаки адміністративного правопорушення.

Питання для самостійного вивчення

1. Науково-теоретичне та нормативне закріплення поняття адміністративного правопорушення.
2. Конструктивні ознаки адміністративного правопорушення.
3. Факультативні ознаки адміністративних правопорушень.
4. Проблеми нормативного закріплення поняття адміністративного правопорушення та його факультативних ознак.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Караність як обов'язкова ознака адміністративного правопорушення.
2. Ознака протиправності адміністративного правопорушення та її юридичне значення.
3. Адміністративне правопорушення: поняття та суть.
4. Відмінність адміністративного правопорушення від кримінального правопорушення (злочину), дисциплінарного проступку та цивільного правопорушення.
5. Напрямки удосконалення законодавства України про адміністративні правопорушення.
6. Суспільна шкідливість адміністративного правопорушення.
7. Науково-теоретичні погляди на розмежування понять «адміністративне правопорушення» та «адміністративний проступок».

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Поняття та склад адміністративного правопорушення.
2. Об'єкт адміністративного правопорушення.
3. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення.
4. Суб'єкт адміністративного правопорушення.
5. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення.

Питання для самостійного вивчення

1. Чи тотожними є поняття «проступок» та «правопорушення»?
2. Що розуміється під терміном «громадський порядок»?
3. Які форми вини ви знаєте, в чому полягає їх зміст?
4. Що складає об'єктивну сторону адміністративного проступку?
5. Що виступає в якості об'єкта адміністративного правопорушення?
6. Хто може бути суб'єктом адміністративного правопорушення?
7. Хто такий спеціальний суб'єкт адміністративного правопорушення?
8. Особливості визначення предмета адміністративного правопорушення.
9. Співвідношення понять «об'єкт» та «предмет» адміністративного правопорушення.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Ознаки спеціального суб'єкта адміністративного правопорушення та їх значення для кваліфікації протиправного діяння й призначення покарання.
2. Мотив і мета як факультативні ознаки адміністративних правопорушень.
3. Проблеми визначення стану сильного душевного хвилювання при кваліфікації протиправного діяння та його значення для встановлення виду і міри відповідальності.
4. Класифікація об'єктів адміністративних правопорушень та її юридичне значення.
5. Додаткові елементи об'єктивної сторони адміністративних правопорушень: суть та значення при кваліфікації правопорушень.
6. Юридичне значення місця і часу вчинення адміністративного правопорушення.
7. Розмежування адміністративних і кримінальних правопорушень за способом вчинення.
8. Значення форми вини для призначення покарання.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. ВИДИ СКЛАДІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Основні й кваліфіковані склади адміністративних правопорушень.
2. Правопорушення з матеріальним та формальним складом.
3. Особисті й службові (посадові) склади правопорушень.
4. Однозначні й альтернативні склади правопорушень.
5. Описові та бланкетні склади правопорушень.

Питання для самостійного вивчення

1. Класифікація складів адміністративних правопорушень.

2. Юридичне значення відмежування описових та бланкетних складів правопорушень.

3. Склади адміністративних правопорушень, які можуть бути вчинені тільки спеціальним суб'єктом.

4. Проблеми кваліфікації службових (посадових) адміністративних правопорушень.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Юридичне значення розмежування складів правопорушень з матеріальним і формальним складом.

2. Посадові правопорушення: особливості юридичної конструкції та юридичне значення.

3. Розмежування однозначних та альтернативних складів правопорушень.

4. Матеріальні і формальні правопорушення: проблеми розмежування.

5. Службові адміністративні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією: співвідношення понять.

6. Особливості правового статусу суб'єктів службових правопорушень.

7. Проблеми адміністративно-правової кваліфікації бланкетних правопорушень.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 4. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Поняття адміністративної відповідальності.

2. Загальні та специфічні ознаки адміністративної відповідальності.

3. Принципи адміністративної відповідальності.

4. Підстави притягнення до адміністративної відповідальності.

5. Історія становлення та розвитку інституту адміністративної відповідальності.

Питання для самостійного вивчення

1. Нормативна підстава адміністративної відповідальності.

2. Процесуальні підстави притягнення до адміністративної відповідальності.

3. Принцип законності та його значення при призначенні покарання.

4. Проблеми відшкодування шкоди внаслідок незаконного притягнення до адміністративної відповідальності.

5. Проблеми нормативного закріплення та практичної реалізації принципу невідворотності адміністративної відповідальності.

6. Конструктивні ознаки адміністративного правопорушення: поняття, зміст та юридичне значення.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Адміністративна відповідальність як самостійний інститут адміністративного права.
2. Проблеми реалізації заходів адміністративної відповідальності в Україні.
3. Зміст і значення принципу компетентності при притягненні до адміністративної відповідальності.
4. Невідворотність та справедливість адміністративної відповідальності як базові принципи застосування заходів адміністративної відповідальності.
5. Принцип «не двічі за одне», його значення та нормативне втілення.
6. Фактична підстава притягнення до адміністративної відповідальності.
7. Відмінність адміністративної відповідальності від кримінальної відповідальності.
8. Відмінність адміністративної та цивільно-правової (матеріальної) відповідальності.
9. Розмежування заходів адміністративної та дисциплінарної відповідальності.
10. Розмежування заходів адміністративної відповідальності та заходів адміністративного припинення.
11. Адміністративна відповідальність за кримінальні правопорушення, які не становлять великої суспільної небезпеки.
12. Зарубіжний досвід застосування заходів адміністративної відповідальності та можливості його імплементації у вітчизняну правову практику.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 5. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Поняття адміністративних стягнень
2. Система адміністративних стягнень
3. Попередження як вид адміністративного стягнення
4. Штраф як адміністративного вид стягнення
5. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення
6. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення
7. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину
8. Громадські роботи.
9. Виправні роботи.
10. Суспільно-корисні роботи.
11. Адміністративний арешт.
12. Арешт з утриманням на гауптвахті.

Питання для самостійного вивчення

1. Проблеми становлення громадських робіт як виду адміністративного покарання.
2. Порядок реалізації оплатного вилучення предмета як виду адміністративного покарання.
3. Ретроспективний аналіз системи адміністративних стягнень в Україні.
4. Перспективи розвитку законодавства про застосування адміністративних стягнень.
5. Недоліки застосування адміністративного покарання у вигляді оплатного вилучення предмета, який став безпосереднім об'єктом або знаряддям вчинення правопорушення.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Проблеми застосування адміністративних штрафів.
2. Доцільність застосування штрафів як виду адміністративних стягнень.
3. Проблеми застосування громадських робіт: доцільність, ефективність та перспективи подальшого розвитку.
4. Позбавлення спеціального права: строки, порядок застосування та проблеми ефективності.
5. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певним видом діяльності: поняття, сутність та особливості застосування.
6. Особливості застосування додаткових стягнень.
7. Недоліки і переваги вітчизняного законодавства про застосування адміністративних стягнень.
8. Зарубіжний досвід застосування адміністративних покарань.
9. Перспективи оновлення системи адміністративних стягнень в Україні.
10. Співвідношення громадських і суспільно-корисних робіт за законодавством України.
11. Особливості застосування громадських робіт як адміністративного та як кримінального покарання.
12. Доцільність застосування покарання у вигляді штрафних балів: досвід України та світу.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 6. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Особливості визначення віку, з якого настає адміністративна відповідальність.
2. Правове регулювання адміністративної відповідальності неповнолітніх.
3. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Питання для самостійного вивчення

1. Правові підстави притягнення неповнолітнього до адміністративної відповідальності на загальних умовах.
2. Особливості визначення віку особи, яка не має документів.
3. Відмінність заходів адміністративного впливу до неповнолітніх від заходів адміністративної відповідальності.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Причини вчинення неповнолітніми адміністративних правопорушень.
2. Попередження правопорушень, які вчиняються неповнолітніми суб'єктами.
3. Відповідальність батьків за правопорушення, вчинені неповнолітніми суб'єктами.
4. Напрямки удосконалення законодавства України про відповідальність неповнолітніх.
5. Зарубіжний досвід правового регулювання адміністративної відповідальності неповнолітніх та доцільність його упровадження в Україні.
6. Проблеми застосування заходів адміністративної відповідальності неповнолітніх на загальних підставах.
7. Недоліки правового регулювання адміністративної відповідальності неповнолітніх та шляхи їх подолання.
8. Адміністративна відповідальність неповнолітніх як самостійний інститут адміністративної відповідальності.
9. Розмежування понять «неповнолітній» та «малолітній» і його юридичне значення для призначення адміністративних покарань.
10. Напрямки та способи удосконалення законодавства України про адміністративну відповідальність.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 7. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬ- НІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: історико-правовий аналіз.
2. Поняття та сутність адміністративної відповідальності юридичних осіб.
3. Юридична особа як суб'єкт адміністративної відповідальності.
4. Вина як підстава адміністративної відповідальності юридичних осіб
5. Проблеми уніфікації законодавства про адміністративну відповідальність юридичних осіб

Питання для самостійного вивчення

1. Вина юридичної особи: проблеми визначення.

2. Уніфікація законодавства України про адміністративну відповідальність юридичних осіб.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Особливості визначення складу правопорушень, вчинених юридичною особою.

2. Система адміністративних покарань, що можуть бути застосовані до юридичних осіб.

3. Становлення інституту адміністративної відповідальності юридичних осіб в Україні.

4. Зарубіжний досвід застосування заходів адміністративної відповідальності до юридичних осіб.

5. Проблеми встановлення вини юридичної особи у вчиненні адміністративного правопорушення та шляхи їх вирішення.

6. Особливості застосування адміністративних покарань за КУпАП до юридичних осіб.

7. Визначення правосуб'єктності юридичної особи як суб'єкта адміністративного правопорушення.

8. Напрямки удосконалення законодавства України про адміністративну відповідальність юридичних осіб.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 8. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Загальна характеристика обставин, які виключають адміністративну відповідальність.

2. Поняття та умови застосування крайньої необхідності.

3. Поняття та сутність необхідної оборони.

4. Неосудність як обставина, що виключає адміністративну відповідальність.

5. Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначимості правопорушень.

Питання для самостійного вивчення

1. Розмежування обставин, які звільняють від адміністративної відповідальності.

2. Умови правомірності крайньої необхідності та проблеми їх застосування.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Поняття та сутність малозначимих проступків.

2. Розмежування крайньої необхідності та необхідної оборони.

3. Розмежування крайньої необхідності та неосудності.
4. Розмежування необхідної оборони та неосудності.
5. Співвідношення стану сильного душевного хвилювання та стану афекту (за кримінальним законодавством).
6. Недоліки правового регулювання застосування обставин, які звільняють від адміністративної відповідальності та шляхи їх подолання.
7. Напрямки удосконалення законодавства про адміністративну відповідальність в питаннях застосування обставин, які звільняють від адміністративної відповідальності.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 9. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ОКРЕМІ ВИДИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Адміністративні правопорушення, що посягають на трудові права громадян і здоров'я населення
2. Адміністративні правопорушення, що посягають на власність
3. Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи, використання природних ресурсів, охорони пам'яток історії і культури
4. Адміністративні правопорушення в галузі сільського господарства і ветеринарії
5. Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку
6. Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління
7. Адміністративні правопорушення проти громадського порядку
8. Поняття та засади адміністративної відповідальності за порушення виборчих прав

Питання для самостійного вивчення

1. Адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, метрології та сертифікації.
2. Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування та сфери послуг.
3. Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, ЖКГ та благоустрою.
4. Адміністративні правопорушення в промисловості, будівництві та сфері використання паливно-енергетичних ресурсів.
5. Військові адміністративні правопорушення.
6. Адміністративні правопорушення, які пов'язані з корупцією.

7. Адміністративні правопорушення, які посягають на право приватної власності та авторські права: проблеми нормативного закріплення та шляхи їх подолання.

8. Адміністративні правопорушення у галузі охорони кльтурної спадщини: поняття, зміст та значення.

9. Адміністративні правопорушення у сфері транспорту.

10. Адміністративні правопорушення у сфері екології та використання земель.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Адміністративні правопорушення в галузі фінансів і підприємницької діяльності.

2. Адміністративні правопорушення в галузі охорони природи.

3. Особливості адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері житлово-комунального господарства.

4. Особливості адміністративної відповідальності за правопорушення, які посягають на порядок обігу наркотичних, психотропних речовин і прекурсорів.

5. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері торгівлі.

6. Адміністративна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами.

7. Адміністративна відповідальність за правопорушення у промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів.

8. Зміст і значення адміністративної відповідальності за порушення ветеринарно-санітарних правил і норм.

9. Проблеми правового регулювання застосування адміністративної відповідальності за порушення карантинних вимог.

10. Недоліки правового регулювання адміністративної відповідальності за ст. 130 КУпАП.

11. Проблеми правового регулювання застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення правил тримання собак і котів.

12. Недоліки правового регулювання застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення порядку проведення розрахунків.

13. Порушення правил торгівлі підакцизними товарами: поняття та особливості застосування заходів адміністративної відповідальності.

14. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

15. Юридичне значення адміністративної відповідальності за порушення вимог щодо заборони реклами тютюнових виробів.

16. Проблеми правового регулювання адміністративної відповідальності та заходів припинення порушень комендантської години.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 10. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Загальна характеристика провадження у справах про адміністративні правопорушення.
2. Протокол про адміністративне правопорушення.
3. Адміністративне затримання та особистий огляд, огляд речей і документів.
4. Поняття та значення доказів у адміністративному провадженні.
5. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення.
6. Особи, які беруть участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення.
7. Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення.

Питання для самостійного вивчення

1. Роль адвоката при провадженні справ про адміністративні правопорушення.
2. Представник в адміністративному провадженні.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Роль та повноваження експерта при провадженні справ про адміністративні правопорушення.
2. Законні представники та свідки: їх повноваження, роль та призначення в адміністративному процесі.
3. Проблематика відсторонення від керування транспортом осіб, що перебувають у стані сп'яніння.
4. Освідування осіб, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння.
5. Порядок відшкодування витрат потерпілим, свідкам, експертам та перекладачам.
6. Особливості залучення спеціалістів до провадження у справах про адміністративні правопорушення.
7. Правова роль захисника в адміністративному провадженні.
8. Статус потерпілого, особливості його правового регулювання.
9. Недоліки правового регулювання адміністративного статусу свідка в адміністративному провадженні.
10. Класифікація доказів в адміністративному провадженні та її юридичне значення.
11. Проблеми правового регулювання визначенні строків в адміністративному провадженні.

12. Проблеми правового статусу перекладача в адміністративному провадженні.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 11. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Теоретичні питання для усної відповіді

1. Загальна характеристика виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.
2. Провадження постанови про накладення штрафу.
3. Провадження постанови про оплатне вилучення предмету
4. Провадження постанови про конфіскацію речей
5. Провадження постанови про позбавлення спеціального права
6. Провадження по виконанню постанови про застосування адміністративного арешту

Питання для самостійного вивчення

1. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт.
2. Провадження постанови про застосування громадських робіт.
3. Провадження постанови про позбавлення права полювання.

Теми для індивідуального дослідження (есе)

1. Зміст постанови про накладення адміністративного стягнення.
2. Порядок відбування адміністративного арешту.
3. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування порушником виправних робіт.
4. Порядок обчислення строку відбування виправних робіт.
5. Порядок обчислення строків відбування покарання у вигляді суспільно-корисних робіт.
6. Провадження постанови про застосування арешту з утриманням на гауптвахті.
7. Недоліки правового регулювання здійснення провадження про застосування суспільно-корисних робіт.
8. Недоліки правового регулювання здійснення провадження про застосування виправних робіт.
9. Особливості правового регулювання здійснення провадження про застосування покарання у вигляді громадських робіт.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Завдання 1. Доведіть або спростуйте тезу про те, що мотив та мета вчинення адміністративного проступку мають значення при його кваліфікації.

Завдання 2. На консультації перед іспитом студент Пархоменко запитав у свого товариша Віденка які той знає ознаки адміністративного правопорушення. Віденко відповів, що сюди належать суб'єкт, об'єкт, суб'єктивна та об'єктивна сторона.

Дайте оцінку відповіді Віденка.

Завдання 3. У КпАП України знайдіть формальні та матеріальні склади адміністративних правопорушень.

На основі аналізу визначте, як у даних складах виражається суб'єктивна сторона.

Завдання 4. Дайте порівняльний аналіз родових об'єктів злочинів та адміністративних правопорушень. Чим пояснюється їх схожість та відмінність, підтвердьте практичними прикладами.

Завдання 5. Розкриваючи сутність адміністративного правопорушення, дайте юридично обґрунтовані відповіді на наступні питання:

-чи завжди ознаки шкоди, причинно-наслідкового зв'язку, місця та часу мають юридичне значення?

-чи існує таке поняття, як конкуренція складів адміністративного проступку?

Завдання 6. Розкрийте суть підстав адміністративної відповідальності:

-нормативної;

-фактичної;

-процесуальної.

Наведіть не менше двох прикладів по кожній з підстав.

Завдання 7. Перелічіть, за які види адміністративних проступків можуть нести відповідальність посадові особи.

Завдання 8. Вкажіть на спільні риси та відмінності між необхідною обороною та крайньою необхідністю.

Завдання 9. Співвіднесіть необхідну оборону та неосудність.

Завдання 10. Громадянин Вікурєнко, не маючи ліцензії на продаж насіння, викупив копію вказаного документа у Онищенка за 1000 у.о. На підставі вказаного документа він реалізовував колгоспам насіння соняшника, яке вирощував Глиняний. Онищенко, вважаючи що вартість копії ліцензії має бути більшою, почав вимагати «доплату», а отримавши відмову, подав позов до суду.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 11. Громадянин Кулаков, перебуваючи в нетверезому стані на дискотеці в клубі с. Печори, нецензурно лаявся та чіплявся до громадян. У відповідь на зауваження завклубом, зірвав з нього окуляри та вдарив стільцем.

Вирішіть справу.

Завдання 12 Громадянин Пашко, проходячи поблизу полотна залізної дороги, де в цей час стояла платформа з легковими автомобілями ВАЗ, побачив, що поблизу немає охорони і вирішив зняти дві фари для свого авто. Раптом з'явився співробітник охорони, Пашко підійшов до нього і відрекомендувався співробітником фірми-отримувача та попросив зняти дві фари з будь-якого автомобіля нібито для перевірки їх якості, що й було зроблено охоронцем. Забравши фари та подякувавши охоронцеві, Пашко покинув місце події.

Проаналізуйте ситуацію що склалася та дайте юридичну оцінку діям сторін.

Завдання 13. Механік Гончаренко, який працював на гідролізному заводі, просвердлив невеликий отвір у трубі та набрав 3-літрову банку спирту і відніс додому. Витік було виявлено ранком наступного дня, за цей час за попередніми підрахунками, витекло приблизно 500 літрів спирту.

Дайте юридичну кваліфікацію діям Гончаренка. Вкажіть, які заходи впливу можуть бути до нього застосовані.

Завдання 14. Які з перерахованих нижче правопорушень тягнуть за собою адміністративну відповідальність:

- громадяни кричали, лаялися та чіплялися до перехожих;
- водій тролейбуса спізнився на роботу на 40 хвилин;
- підприємець вчинив озброєний опір працівникам податкової поліції;
- працівники водоправління прийшли на роботу у нетверезому стані?

Завдання 15. Адміністративний арешт не застосовується до:

- майстрів спорту по боксу;
- неповнолітніх;
- керівників обласного масштабу;
- інвалідів 1 та 2 груп;
- вагітних жінок;
- жінок, що мають дітей до 14 років;

жінок, які мають чоловіків-іноземців?

Завдання 16. Неповнолітній Бригинець та його повнолітній товариш Качко назбирали без дозволу у своєї сусідки Малашевської відро волоських горіхів та продали його на ринку. Через два дні вони знову назбирали горіхів, та обміняли їх на пляшку самогону у Гордієнка.

Малашевська, яка дізналася, що брати як мінімум двічі збирали в неї горіхи та реалізовували їх для власних потреб і тому написала дві заяви до Національної поліції про здійснення в неї розкрадання.

Завдання 17. Назвіть на основі статей Загальної частини КпАП України:

1. що необхідно враховувати при призначенні адміністративного стягнення.
2. який правовий механізм призначення адміністративного стягнення при вчиненні кількох правопорушень.
3. протягом якого строку адміністративне правопорушення повинно бути накладено та виконано.

Завдання 18. На святкуванні Дня міста раніше судимі П. та Г. вирішили «пожартувати». Вони натовкли крейди та посипали нею голови громадян, які прийшли на свято. Після цього правопорушники попросили у ведучого мікрофон та оголосили, що білий порошок містить активну отруту уповільненої дії. Більшість святкуючих було госпіталізовано, свято припинено.

Яка відповідальність чекає на правопорушників?

Завдання 19. Сторож ВАТ «Мода» К., вирішив помститися директору підприємства за те, що останній позбавив його премії. У нічний час К. зняв зі стіни порошковий вогнегасник та розрядив його у кабінеті директора, внаслідок чого було пошкоджено стілець та жалюзі.

Кваліфікуйте дії сторожа.

Завдання 20. Кулиба та Ромко хотіли налякати свою знайому Кихай. Перебуваючи у гостях останньої, вони дали їй невелику дозу снодійного, а потім з криками «Рятуйте! Вбивають!» зачинили двері квартири. Після цього викликали на квартиру поліцію та швидку допомогу.

Кваліфікуйте діяння Кулиби та Ромка.

Завдання 21. Гриль не мав грошей на тролейбус, але вирішив декілька зупинок проїхати, оскільки на вулиці було холодно. Коли кондуктор попросила його оплатити вартість проїзду, він почав вимагати в неї посвідчення, яке б давало їй право «вимагати гроші у порядних людей». На повторне прохання оплатити проїзд Гриль почав нецензурно лаяти кондуктора та водія, чіплявся до пасажирів.

Чи є дії Гриль караними в адміністративному порядку?
Вирішіть питання по суті.

Завдання 22. Малько щовечора гуляв зі своїм собакою у парку відпочинку. Щоб розважитися, він цькував собаку на пізніх перехожих, а потім «рятував» потерпілих, за що брав грошову винагороду.

Кваліфікуйте дії Малько.

Завдання 23. Сім'я Пиж тримала 12 котів, які весь час забруднювали під'їзд. На зауваження сусідів сім'я не реагувала.

Сусіди Пиж звернулися за допомогою до юриста.

Дайте консультацію та вирішіть питання про адміністративну відповідальність порушників.

Завдання 24. Двірник для прибирання прибудинкової території в'язав віники з гілок тополі, що росла у дворі, а інколи – зі стебел лободи.

Кваліфікуйте дії двірника, якщо відомо, що він щиро розкався.

Завдання 25. Механік радіозаводу зробив собі та своєму кумові радіовузли, за допомогою яких вели постійне спілкування.

Чи є в діях механіка та його кума ознаки адміністративного правопорушення?

Вирішіть питання по суті.

Завдання 26. Громадянин Петров не оплатив вартість проїзду у міському електротранспорті. Контролер Васильченко стягнув з Петрова штраф за безквитковий проїзд та склав протокол про адміністративне правопорушення.

Прокоментуйте дії Васильченка.

Завдання 27. Палько здійснював хуліганські дії, за що був затриманий працівниками ОВС. При складанні протоколу працівник ОВС почав вимагати у Палька дати відомості про його сім'ю: склад сім'ї, місце роботи дружини, дату одруження, а також місце роботи самого Палька, місце проходження служби в армії.

На які із зазначених питань Палько може не давати відповіді?

Які дані вносяться в протокол про адміністративне правопорушення?

Завдання 28. Неповнолітній Сич увечері 22 травня не повернувся додому. Батьки Сич звернулися із заявою до ОВС про проведення пошуку їх сина. 25 травня з'ясувалося, що їх син був затриманий в адміністративному порядку за вчинення адміністративного правопорушення.

Прокоментуйте ситуацію.

Завдання 29. Іваненко та Сидоренко 15 червня святкували день народження свого знайомого Подолянко. Останній у стані алкогольного сп'яніння чіплявся до перехожих, нецензурно лаявся та здійснював інші хуліганські дії, за що його було затримано працівниками ОВС і через 8 годин складено відповідний протокол. Подолянко подав скаргу на ім'я начальника районного відділу внутрішніх справ, в якій зазначив, що було порушено строки адміністративного затримання.

Вирішіть справу.

Завдання 30. Похилько повертався ввечері додому після другої зміни. До нього підійшов лейтенант міліції Расулов і попросив пред'явити документи. Похилько не мав із собою паспорта, а тому Расулов наказав йому пройти до відділення міліції для з'ясування його особи.

Чи правомірні дії Расулова? В яких випадках здійснюється перевірка документів у особи?

Завдання 31. Назвіть, якими правами володіє особа, яка притягується до адміністративної відповідальності.

Завдання 32. Громадянка Неволько – мати недієздатного Белкіна, представляла у суді інтереси останнього при розгляді справи про адміністративне правопорушення.

Чи може Неволько виступати у процесі в якості свідка?

Завдання 33. Громадянину Швидкому за вчинення адміністративного правопорушення (безкоштовний проїзд у міському транспорті) було призначено покарання у вигляді штрафу. У зв'язку зі скрутним матеріальним становищем у сім'ї, Швидкому було відстрочено виконання покарання.

Чи можна застосовувати таку відстрочку?

Завдання 34. Швагро 23 лютого вчинив хуліганські дії, за що йому було призначено покарання у вигляді штрафу. Так як Швагро мав затримку по виплаті заробітної плати, то йому було відстрочено виконання покарання на три місяці.

В якому порядку Швагро буде виплачувати штраф?

Завдання 35. Філіпченко працював лісником і періодично займався полюванням у невстановлені строки, за що був притягнутий до адміністративної відповідальності.

В якому порядку здійснюється виконання постанови про накладення адміністративного стягнення?

Як обчислюються строки позбавлення спеціального права?

Завдання 36. Інвалід II групи Полявко (захворювання опорно-рухового апарату) перевищив швидкість автомобіля ВАЗ-2109 (з ручним управлінням) на 15 км/год, про що лейтенант Габрічідзе склав протокол про адміністративне правопорушення і наклав стягнення штрафу у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Полявко оскаржив дії Габрічідзе до суду, спираючись на те, що аварійної ситуації вдалось уникнути.

Вирішіть питання по суті.

Завдання 37. Скуратівські, яка проживала на першому поверсі багатоповерхового будинку, пересадила два кущі жасмину широколистого від свого балкона під вікно громадянки Швидкої. Швидка була принципово незгодна з такими діями Скуратівської, оскільки хворіла на алергію. Тому вона написала заяву дільничному інспектору на Скуратівську, в якій проса притягти останню до відповідальності.

Чи могу бути притягнена до відповідальності гр.. Скуратівська і за які дії?

Завдання 38. Полевиченко щоранку вигулював свою вівчарку Гайду на стадіоні школи 33 м. Чернігова. Васильченко, який щоранку займався спортом на стадіоні цієї ж школи написав скаргу до органів внутрішніх справ, внаслідок чого Полевиченка притягли до адміністративної відповідальності. Дізнавшись про це, останній не одяг Гайді нашійника і собака штовхнула Васильченка у багнюку, через що він зіпсував спортивний костюм.

Чи може бути Полевиченко притягнений до відповідальності і на якій підставі?

Завдання 39. Прокопчук, водій маршрутного автобуса «Чернігів-Ріпки», виконуючи регулярний рейс з Чернігова, вирішив заїхати до своєї тещі у с. Вербичі, взяти картоплі. Для того, щоб ніхто з пасажирів не сварився на нього за спізнення, він узгодив свою поїздку з наявними пасажирами, і взявши картоплю, відразу ж поїхав далі по маршруту.

Контролер дистанцій шляху Павличенко з'ясував цей факт і поставив питання про відповідальність Прокопчика.

За які правопорушення Прокопчук може бути притягнений до відповідальності.

Завдання 40. Свириденко займався продажем продуктів харчування. Для цього він прорубав велике вікно у власному гаражі, з якого й здійснював реалізацію відповідної продукції. Якщо термін реалізації конкретного продукту закінчувався, Свириденко реалізовував його зі знижкою 30 % вартості.

Прокоментуйте ситуацію відповідно до вимог КУАП та вирішіть питання про відповідальність Свириденка.

Завдання 41. Сольченко, звільнений з місць позбавлення волі за незаконне виробництво наркотиків, який перебував під адміністративним наглядом, влаштувався на роботу на Чернігівський хлібокомбінат вантажником. У зв'язку з тим, що захворів експедитор Волевач, Сольченко поїхав замість нього експедитором розвозити хліб нічної випічки до навколишніх сіл. Працівник ДАІ Федоренко зупинив автомобіль та виявив той факт, що Сольченко перебуває за межами Чернігова без відповідного дозволу.

Кваліфікуйте дії Сольченка.

Завдання 42. Філіпченко працював лісником і періодично займався полюванням у невстановлені строки, за що був притягнутий до адміністративної відповідальності.

В якому порядку здійснюється виконання постанови про накладення адміністративного стягнення?

Як обчислюються строки позбавлення спеціального права?

Завдання 43. Військовослужбовці і призвані на збори військовозобов'язані несуть адміністративну відповідальність на підставі дисциплінарних статутів.

Назвіть випадки, коли вказані категорії осіб відповідають за вчинені адміністративні правопорушення на загальних підставах.

Скажіть, чи всі адміністративні стягнення, передбачені ст. 24 КпАП України можуть бути застосовані до військовослужбовців?

Завдання 44. За пропонованою нижче умовою складіть протокол про адміністративне правопорушення.

Громадянин Шевченко, втративши постійну роботу та маючи на утриманні двох неповнолітніх дітей, тривалий час не міг працевлаштуватися. А тому періодично працював таксистом у приватному підприємстві «Таксолюкс». Його авто не було обладнано таксометром, а касиру він здавав чітко фіксовану грошову суму, решта ж грошей залишалася у Шевченка.

Чи є в діях Шевченка склад адміністративного правопорушення?

Чи можна притягти його до адміністративної відповідальності та яке покарання він може понести?

Завдання 45. Громадянка Шванська спізнювалася на потяг «Чернігів-Санкт-Петербург», тому попросила водія маршрутного таксі Адвенка поспішити. Адвенко, зважаючи на вимогу пасажирки, збільшив швидкість маршрутки та виїхав на залізничний переїзд, коли рух було заборонено.

Чи може бути Адвенко притягнений до адміністративної відповідальності, якщо відомо, що аварії не сталося?

Завдання 46. Собецький, подорожуючи по Дніпру на судні «Богдан Хмельницький» годував рибу, викидаючи за борт судна залишки їжі. На

зауваження капітана Берецького Собецький відповів, що їжа є органічною речовиною, тому забруднення не відбувається. під час розмови з капітаном Собецький випадково впустив за борт пачку цигарок, тому розсердився, вилаявся і пішов до каюти.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Собецького.

Завдання 47. Під час здійснення оперативної перевірки було виявлено, що Савсадзе – власник магазину «Винороб» зберігає два ящики горілки фірми «Держава» без марок акцизного збору. Савсадзе пояснив, що ця горілка йде не на продаж, а для святкування власного весілля, тому він не може бути притягнений до адміністративної відповідальності. На підтвердження свої слів Савсадзе подав копію заяви про одруження, в якій зазначалося, що він буде одружуватися 19 червня.

Чи є в діях Савсадзе склад адміністративного правопорушення?

Вирішіть справу по суті.

Завдання 48. Громадянин Шапченко написав скаргу до районної прокуратури на свою сусідку Бурлаченко. Аби відправити листа, він з допомогою праски відклеїв вже використану поштову марку та наклеїв її на новий конверт. Оператор відділення поштового зв'язку Заруба відмовилася приймати лист, бо помітила, що одна з поштових марок вже була у використанні. Шапченко почав лаятися з оператором і сказав, що листи до органів державної влади мають бути, на його думку, відправлені взагалі без марок. Оскільки сварка Шапченка заважала роботі відділення, Заруба викликала поліцію.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Шапченка.

Завдання 49. Підприємець Швачко, який торгував на ринку верхнім одягом, реєстрував у журналі обліку факти продажу товару, але вказував нижчу вартість реалізованого товару. Про цей факт повідомила громадянка Гиря, яка придбала у Швачка шубу, але потім її повернула, оскільки шуба не підійшла їй за розміром.

Чи є в діях Швачка склад адміністративного правопорушення, якщо відомо, що Швачко повернув Гирі всю вартість покупки?

Вирішіть справу по суті.

Завдання 50. Пенсіонерка Шибко продавала у підземному переході на розу вул. Козацька та проспект Миру кров'яну ковбасу. Капрал Національної поліції України Іванов порушив проти неї адміністративне провадження за торгівлю з рук у невстановлених місцях. Проте, як з'ясувалося в ході адміністративного провадження Шибко реалізовувала також постійним клієнтам пиво та цигарки поштучно.

За які правопорушення Шибко може бути притягнена до відповідальності?

Вирішіть справу по суті.

Завдання 51. Скорик придбав у швидкого два літри самогону, який він разом з Івановим та Петровим розпили на узліссі урочища «Ялівщина». Працівник Національної поліції України інспектор Григора порушив проти учасників адміністративного правопорушення адміністративне провадження.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність учасників адміністративного делікту.

Завдання 52. На день народженні громадянину Вахно його друг Кириленко подарував пляшку коньяку, яку вони розпили. Після цього вирішили піти у нічний клуб на дискотеку, де вели себе аморально, цинічно відносилися до офіціантки Ірини, почали обзивати її лайливими словами. Потерпіла викликала адміністратора, який запропонував хлопцям залишити заклад, проте ті вирішили залишитися з погрозою «рознести все, якщо до них будуть чіплятися».

Адміністратор викликав міліцію, яка забрала правопорушників у відділок. Дайте юридичну оцінку правопорушення.

Завдання 53. Громадянин Нечипоренко виїхав з дому до сусіднього містечка провідати батька. Знаючи про несправності гальмової системи свого автомобіля, виїхав рано (для уникнення заторів на дорогах та ускладненого руху). На перехресті гальмова система автомобіля Нечипоренка відмовила. На великій швидкості він ледь встиг звернути вбік, об'їхавши групу велосипедистів та врізався в автомобіль «Нива».

Працівники поліції, які прибули на місце ДТП, розслідуючи обставини аварії, не виявили документів на право користування транспортним засобом. А водій «Ниви» керував автотранспортним засобом, не перереєстрованим у встановленому порядку.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 54. Громадянка С. займалася вдома випічкою пиріжків, піц, інших виробів та торгувала ними біля магазину «Світ взуття». При готуванні вищезазначеної випічки вона використовувала не якісні продукти. Її сусід неодноразово бачив з «чого» і «як» вона готує. Одного разу, побачивши, як купує ці пиріжки його син, він вибив їх з синових рук і випадково перевернув стіл на якому стояла вся продукція. Сусідка почала репетувати і викликала міліцію.

Хто буде нести відповідальність і за що?

Завдання 55. 15-річний І. і 19-річний М., що були у нетверезому стані, йшли по вулиці, чіплялися до громадян і нецензурно лаялися. На прохання пішоходів припинити свої дії, вони не звертали уваги.

Щоб пожартувати І. та М. з таксофона, що знаходився на розі вулиці, викликали пожежну охорону, сказавши, що горить бібліотека.

Кваліфікуйте дії порушників.

Завдання 56. Громадянин К. керував у нетверезому стані автомобілем «Камаз 5320» з причепом. Його зупинили співробітники ОВС. При перевірці документів виявилось, що причеп був не зареєстрований в ДАІ. При подальшій перевірці співробітники міліції виявили, що водій був п'яний, і як з'ясувалося – це вже було вдруге за рік.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність К.

Завдання 57. Неповнолітній О. Колодязь, будучи в стані сп'яніння їхав на машині свого батька з друзями в сусіднє село на дискотеку. Коли він в'їжджав в село, його спинили працівники ДАІ. Злякавшись, він не спинився та спробував втекти від працівників міліції, але, не впоравшись з керуванням, заїхав в кювет, при цьому зламавши бампер в машині і розбив фари.

Кваліфікуйте дії О.Колодязя та призначте покарання.

Завдання 58. Громадянин Войко був пасажиром потягу, що слідував по маршруту Київ-Львів. Поснідавши, він вирішив позбавитись від зайвого сміття. Тому відкрив вікно і викинув туди обгортку від шоколаду. Закриваючи вікно, Войко не розраховував своєї сили, натиснув на скло так, що воно тріснуло.

Кваліфікуйте дії громадянина Войко.

Завдання 59. Громадянин К. і громадянин В., перебуваючи в алкогольному сп'янінні, повертались додому на автомобілі гр. В. За кермом автомобіля був гр-н К. На перехресті гр. К. з власної волі проігнорував сигнал світлофора (червоне світло) і продовжував їхати. Як з'ясувалося гр. К. Не мав права керування транспортним засобом.

Кваліфікуйте діяння гр. К. і визначте розмір покарання.

Завдання 60. Громадянин Петров порушив правила дорожнього руху (перевищив швидкість на 20 км/ч.), за що його було зупинено працівниками автоінспекції. При перевірці документів з'ясувалося що у нього був відсутній мотошолом і мотоцикл був зареєстрований на іншу особу. Петров розкався.

Вирішіть питання про відповідальність Петрова у вчиненому.

Завдання 61. Майстер спорту з карате Шевченко тривалий час не міг знайти роботу. Для того, щоб якимось забезпечити себе, Шевченко у власній квартирі почав навчати цьому виду спорту хлопців та дівчат із сусіднього багатопверхового будинку.

Сусід Шевченка Гордієнко поскаржився на постійний шум від занять дільничному інспектору.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 62. Громадянин РФ Ключов, який перебував у себе на батьківщині у розшуку, влаштувався на роботу в КСП «Нива» сторожем.

При прийнятті на роботу серед інших документів від подав ксерокопію свого паспорта, оскільки оригінал документа він віддав у заставу Клименку, який позичав йому гроші.

Виконайте юридичний аналіз ситуації.

Завдання 63. Громадянин Безручко заборгував Ангвинову значну суму грошей. Оскільки потрібної суми Безручко не мав, а строк повернення боргу вже настав, Безручко віддав придбаний ним раніше пістолет марки ТТ-62 з оптичним прицілом та бойові припаси до нього.

Чи є в діях зазначених суб'єктів склад адміністративного правопорушення?.

Завдання 64. Тринадцятирічний Огієнко здійснив крадіжку музичного центра у свого сусіда Бенедика. Оскільки Огієнко не досяг віку кримінальної відповідальності, відповідну кримінальну справу було закрито за відсутністю складу злочину.

Чи буде розглядатися справа в адміністративному порядку?

Хто в даному випадку і за що може бути притягнений до відповідальності?

Завдання 65. Студент I курсу Івашко перед проведенням чемпіонату світу з футболу приймав ставки від своїх однокласників на результати відбіркових матчів, про що стало відомо коменданту гуртожитку.

Комендант попередив Івашку, що його дії є адміністративно караними, на що останній відповів, що 18 років йому виповниться вже після того, як відбудеться остання гра чемпіонату?

Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

Завдання 66. Студент I курсу Гришин 17 років, проходив виробничу практику в міській державній адміністрації. По закінченні практики керівник практики Чугуєв запропонував Гришину «поставити могорич», на що останній погодився.

По закінченні робочого дня Гришин приніс «могорич» та разом із окремими співробітниками відділу почав «святкувати» закінчення практики.

Оцініть дії Гришина та його співробітників, назвіть їх можливі правові наслідки.

Завдання 67. Приватна фірма «Оріон» гр. Кунцова надавала послуги по перевезенню продукції в рефрижераторах.

Один з рефрижераторів фірми зіпсувався, однак Кунцов використав його при перевезенні заморожених курей, внаслідок чого частина курячого м'яса зіпсувалася.

Чи є в діях Кунцова склад адміністративного правопорушення?
Вирішить справу по суті.

Завдання 68. Колишній головний спеціаліст банку «Аваль» Авер'янов перейшов працювати в банк «Надра». Для того, щоб просунутися по службі, Авер'янов розповів голові АКБ «Надра» про банківські операції «Аваля». Дізнавшись про це, голова правління АКБ «Аваль» прдав відповідну заяву в суд.
Вирішить справу.

Завдання 69. Двірник Іванов для прибирання при будинкової території використовував стебла лободи, що росла у дворі.
На зауваження жильців він відповідав, що ЖКО не забезпечує двірників віниками.

Чи можна притягти Іванова до адміністративної відповідальності за ст. 153 КпАП України.

Завдання 70. В ході проведення оперативної перевірки 20.04.04 р. було з'ясовано, що Іванова О. не має паспорта. Дільничому інспектору Іванова сказала, що паспорт в неї вкрадено ранком цього ж дня.

Як з'ясувалося пізніше паспорт Іванової забрала її малолітня донька Ірина, яка гралася ним і обмалювала кульковою ручкою.

Чи буде нести адміністративну відповідальність гр. Іванова?

Якщо так, то за які саме правопорушення.

Завдання 71. За фактом ДТП 22 вересня було порушено кримінальну справу. У процесі розслідування визнано, що водій скоїв не злочин, а адміністративне правопорушення. 20 листопада справу припинили, а матеріали переслали в ДАІ для вирішення питання про притягнення водія до адміністративної відповідальності. У ДАІ матеріали надійшли 2 грудня.

Чи можна накласти адміністративне стягнення на водія?

Завдання 72. 15-річний Кравченко о 23 годині, розбивши вітрину кіоску, викрав звідти пляшку лікеру та коробку цукерок «Київ вечірній».
Проаналізуйте ситуацію.

Завдання 73. Громадянка Захарченко постійно надавала житлові послуги громадянам Азербайджану, які приїздили до Києва торгувати овочами та проживали в неї без реєстрації.

Кваліфікуйте дії зазначених у задачі осіб і визначте їх правові наслідки.

Завдання 74. Громадянин Р. підбуриє свого 15-річного племінника кинути каменем у вікно будинку громадянки С. за те, що вона відмовилася продати Р. пляшку самогону.

Як має вирішуватися питання про відповідальність за дії неповнолітнього?

Завдання 75. Громадянка Малюта звернулася до паспортного відділення з приводу заміни їй паспорта, який через необережне зберігання був зіпсований її малою дитиною. Інспектор паспортного відділення склав щодо Малюти протокол про адміністративне правопорушення.

Дайте юридичну оцінку цій ситуації.

Завдання 76. Громадянина Жучкіна було затримано працівником митниці за приховування у багажнику його легкового автомобіля 10 л спирту, який він збирався перевезти через кордон у Росію контрабандним шляхом. Про це було складено протокол згідно зі ст. 208¹ КпАП України.

Розглянувши протокол, начальник митниці наклав на Жучкіна штраф у розмірі 100 грн. з конфіскацією спирту.

Чи законні дії працівників митниці?

Завдання 77. Грибенко взяв у банку кредит на покупку домашнього кінотеатру, щоб швидше повернути банківський кредит, Грибенко протягом року проводив удома кіносеанси для школярів, за що брав з останніх гроші.

В окремих випадках Грибенко на прохання сусідів робив за плату копії окремих фільмів.

Чи є в діях Грибенка склад адміністративного правопорушення?

Вирішіть справу по суті.

Завдання 78. Громадяни Сивченко та Слісарчук, які працювали на ЧАЕС, вирощували в зоні відчуження помідори, реалізацію яких займалася дружина Слісарчука.

Вказані овочі придбала гр.Козенко, яка отруїлася ними та потрапила в лікарню.

В ході перевірки якості продукції було виявлено радіоактивне забруднення помідорів, яке у 12 разів перевищує допустимі норми.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність зазначених осіб.

Завдання 79. Чернігівським місцевим судом гр.Іванова, здобувача вищої освіти I курсу училища №19 за вчинення опору працівникові поліції було притягнуто до адміністративної відповідальності і призначено покарання у вигляді адміністративного арешту.

Адвокат Іванова оскаржив постанову суду та вимагає змінити покарання на виправні роботи, оскільки Іванов є неповнолітнім.

Чи буде задоволена скарга адвоката?

Як буде вирішено питання про відповідальність Іванова?

Завдання 80. Гаврилюк і Вовченко вирішили пожартувати. 1 квітня вони викликали «швидку» для свого сусіда Вальченка, який погано себе почував з похмілля, а 2 квітня викликали пожежну охорону на адресу сім'ї Шкурко, які смажили шашлик.

Чи підлягають Гаврилюк і Вовченко адміністративній відповідальності
Вирішіть справу.

Завдання 81. Мухін Д. вигулював свою собаку на квітнику громадянки Швидкої. Швидка, побачивши це, почала лаятися.

В цей час собака Мухіна побачила кота Швидкої та побігла за ним. Мухін, який тримав собаку на повідку, упав на квітник і поламав квіти.

Чи може бути Мухін притягнутий до адміністративної відповідальності і за що?

Завдання 82. Громадянин республіки Білорусь Івашкевич приїхав у гості до свого знайомого Григоренка. Разом вони пішли до парку відпочинку, де розпили 2 пляшки горілки та при цьому голосно лаялися.

Співробітник патрульно-постової служби Петрашевська, яка у свій вихідний день гуляла поруч зі своєю 3-річною донькою зробила Івашкевич та Григоренку зауваження, на що останні відповіли нецензурною лайкою.

Вирішіть справу.

Завдання 83. Громадянин Крюков, перебуваючи в нетверезому стані, попросив свого сина Івана, учня 11 класу, відігнати в гараж СП «Нива» автомобіль «Камаз», завантажений картоплею.

Під час руху «Камаза» Крюков Іван не впорався з управлінням, внаслідок чого було пошкоджено огорожу залізничної колії.

Чи будуть зазначені особи нести адміністративну відповідальність?

Якщо так, то за які правопорушення?

Завдання 84. Прохоренко, перебуваючи в нетверезому стані, зупинив маршрутне таксі. В авто він почав палити, на зауваження інших пасажирів не реагував. Після цього, намагаючись відчинити вікно, він випадково видавив його і скло впало на проїжджу частину. Через кілька хвилин у вибите скло Прохоренко викинув пусту пляшку від пива та недопалок.

Через одну зупинку в таксі зайшли двоє працівників ОВС, які, вислухавши скарги пасажирів, затримали Прохоренка, який почав чинити їм спір.

Кваліфікуйте дії Прохоренка.

Завдання 85. Громадянка Ляшенко, звільнена з місць позбавлення волі, в яких відбувала покарання за вчинення тяжких злочинів, під час мітингу почала чіплятися до працівників правоохоронних органів, за що була затримана.

Під час проведення судово-медичної експертизи з'ясувалося, що Ляшенко зловживала наркотичними речовинами і під час мітингу була «під кайфом».

Чи підлягає Ляшенко адміністративній відповідальності?

Завдання 86. Землемір Савченко прийшов до гр.Команюк для вимірювання її присадибної ділянки. «За роботу» Команюк дала Савченку пляшку самогону, яку вони удвох розпили в будинку Команюк.

Після цього Савченко без вимірювання ділянки склав акт.

Чи є в діях Савченка склад адміністративного правопорушення?

Завдання 87. Громадянин Приймак орендував земельну ділянку у Васильченка. Оскільки строк оренди закінчувався, а Васильченко не бажав продовження договору, Приймак завіз на ділянку відходи хімічного виробництва.

Васильченко звернувся до Приймака, щоб останній виплатив йому грошову компенсацію або віддав половину врожаю, на що Приймак не погодився.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 88. Близнюки Іваненки святкували своє 17-річчя. На закінчення свята вони вирішили влаштувати феєрверк. Взнявши у шафі батька пістолет, вони почали стріляти з балкона в повітря.

Почувши стрілянину, на місце події прийшов дільничний інспектор Ховрошко і за фактом правопорушення склав протокол.

Хто і за що за умовами задачі може бути притягнутий до адміністративної відповідальності?

Завдання 89. Громадянин Піскун посадив перед вікнами свого будинку 20 стебел опіумного маку та 10 стебел конопель, відгородивши для цього частину дитячого майданчика.

Чи можна притягти Піскуна до адміністративної відповідальності?

Завдання 90. Прокопенко Марина, яка працювала медсестрою в реанімації, викрадала сильнодіючі знеболюючі речовини для своєї матері, яка хворіла на тяжку невиліковну хворобу.

Завідуючий відділенням попередив Марину про те, що вона може бути притягнута до адміністративної відповідальності.

Зважаючи на те, що стан матері Прокопенко погіршився, Марина, хвилюючись за життя матері, знову взяла з роботи ліки.

Як буде вирішено справу, виходячи з того, що Марина добровільно повернула лікарські препарати, які не встигла використати?

Завдання 91. Під час літніх канікул малолітній Онищенко та Зубов вирішили заробити. Вони без дозволу нарвали у свого сусіда Пашука 2 відра слив та понесли їх продавати на залізничну станцію, де їх затримав працівник поліції і склав протокол.

Здійсніть правовий аналіз ситуації.

Хто і за які адміністративні правопорушення може бути притягнений до адміністративної відповідальності?

Завдання 92. Неповнолітні Захаров, Артемов та Журавльов в ніч з 10 на 11 травня пиячили на стадіоні ім. Гагаріна.

Це помітив військовослужбовець строкової служби Іваненко, який зробив їм зауваження.

Неповнолітні не відреагували на зауваження та попередили Іваненка, що якщо він буде «качати права», то це може «отримати на горіхи».

Вирішіть справу по суті.

Завдання 93. Громадянин Холостов, який проживав із сім'єю в багатопверховому будинку, вирішив за рахунок балкону збільшити жилу площу, а балкон добудувати за рахунок дитячого майданчика.

Домовившись з начальником ЖКО, Холостов зробив відповідні архітектурні зміни, чим сильно змінив зовнішній вигляд будинку.

Сусіди Холостова написали скаргу в ОВС.

Вирішіть справу.

Завдання 94. У громадянина Мишкіна, 2002 р. народження, під час особистого огляду працівниками правоохоронних органів було знайдено незначну кількість наркотичних речовин, які він придбав для вживання без призначення лікаря.

Мишкін щиро розкався у скоєному і навіть сказав, де саме придбавав наркотики.

Сплативши штраф, Мишкін був відпущений. Але ввечері того ж дня при купівлі знову був спійманий при купівлі наркотиків і знову щиро розкався.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 95. У сусіда Карпенка щоночі скарчав собака, що дратувало Карпенка. Для того, щоб припинити «гидке скарчання» Карпенко підмовив свого малолітнього брата отруїти собаку, що і було зроблено.

Хто і за які діяння буде нести адміністративну відповідальність?

Завдання 96. Бізнесмен Зінченко летів літаком до Італії, де в нього намічалася ділова зустріч. В літаку Зінченко довго розмовляв по мобільному

телефону. На вимогу стюардеси припинити розмови та відключити телефон Зінченко не звертав уваги і аргументував це тим, що в нього важливі переговори.

Внаслідок дій Зінченка літак періодично втрачав зв'язок із землею.

Чи можна притягти Зінченка до відповідальності?

Завдання 97. Громадянин Сиченко, хворий на венеричну хворобу, не маючи іншого заробітку, здавав кров як донор.

Після виявлення факту захворювання органами охорони здоров'я Сиченко відмовлявся повідомити, коли саме він захворів і з ким контактував після хвороби та ухилявся від лікування.

Дайте юридичну оцінку діями Сиченка.

Завдання 98. Неповнолітній Нечипоренко приїхав з приятелями на батьковій машині на річку. На природі вони випили і почали бавитися, затягуючи один одного під воду.

Раптом брату Нечипоренко стало погано і він почав захлинатися. Незважаючи на те, що Нечипоренко був напідпитку, він сів за кермо авто і незважаючи на вимоги дорожніх знаків та світлофора, привіз брата в лікарню, де останньому надали медичну допомогу.

Які санкції та на які правопорушення можуть бути застосовані до Нечипоренка?

Завдання 99. Іванов зловживав алкогольними напоями, а інколи навіть запрошував до чарки свого 16-річного сина Андрія.

На неодноразові попередження сусідів Іванов не реагував.

Органи опіки і піклування не ставили питання про позбавлення Іванова батьківських прав.

Чи можна тягти Іванова до адміністративної відповідальності за вказані протиправні діяння?

Завдання 100. Голова районної ради Прищепи в ніч з 31 грудня на 1 січня таксував на службовому автомобілі «ВАЗ – 2109».

Коли постало питання про відповідальність Прищепи, він вказав, що використовував власний бензин, на підтвердження чого подав чек на покупку 40л. бензину в АЗС «Аскольд», датований 31 грудня.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Прищепи.

Завдання 101. Іваненко зламав 7 гілочок верби, щоб подарувати їх дружині на 8 березня. За цим заняттям його затримав старший лейтенант Медведєв, склав протокол про адміністративне правопорушення.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Іваненка.

Завдання 102. Сімнадцятирічний Ларкін О. та його 15-річний брат пили пиво на території дитячого майданчика. Потім Ларкін, бажаючи похизуватися перед друзями, взяв у батька мотоцикл і почав кружляти на цьому навколо школи. Під час одного з кіл Ларкін зачепив та зламав знак «Діти» та втік з місця пригоди.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Ларкіна О.

Завдання 103. Круговець повертався пізно ввечері додому після другої зміни. До нього підійшов лейтенант міліції Іванько і попросив пред'явити документи.

Круговець не мав із собою документів, тому Іванько наказав йому пройти до відділення ОВС для з'ясування особи.

Круговець відмовився пройти до ОВС, мотивуючи це тим, що у нього вдома хвора мати.

Тоді Іванько склав протокол про адміністративне правопорушення за ст. 185 КУАП.

Вирішіть справу.

Завдання 104. Кравцова, не маючи постійного заробітку, займалася вдома врожінням на картах. Обурені цим фактом сусіди Кравцової написали відповідну скаргу до органів до органів внутрішніх справ.

Як з'ясувалася в ході розслідування, крім врожіння Кравцова виготовляла вдома виноградне вино, яке продавала, упаковуючи у пляшки фірми «Винодел».

Вирішіть питання про відповідальність Кравцової.

Завдання 105. Біля входу до ринку «Нивки» пенсіонерка Іванко продавала картоплю та капусту, яку вирощувала сама на присадній ділянці.

Сержант поліції Гречко, помітивши це, наказав Іванко зайняти місце в торговому ряду. Іванко відмовилась це зробити, мотивуючи свою відмову тим, що тут її знають «постійні» клієнти.

Як з'ясувалася пізніше, Іванко продавала не лише картоплю, але й власноруч виготовлений самогон.

Вирішіть питання про відповідальність гр. Іванко.

Завдання 106. 20 квітня здобувача вищої освіти другого курсу юридичного факультету Синьковського було затримано у тролейбусі без маски, хоча він мав усі ознаки гострого респіраторного захворювання: мав нежить, чхав та кашляв. Кондуктор Дмитрієвський зробив Синьковському зауваження, та зауважив, що з такими симптомами потрібно обов'язково носити маску, а ще краще взагалі лікуватися вдома. На зауваження кондуктора пасажир відповів нецензурною лайкою.

Вирішіть питання про те, чи можна притягти Синьковського до відповідальності, якщо відомо, що він минулого місяця притягувався до адміністративної відповідальності за викидання сміття в неналежному місці.

Завдання 107. 27-річного Шинкаренка було затримано за керування автомобілем у стані наркотичного сп'яніння. Як показали камери відеоспостереження, Шинкаренко також не зупинився на вимогу поліцейського.

Яка відповідальність чекає на правопорушника, якщо відомо, що він позбавлений права керування автомобілем строком на два роки і шість місяців з цього строку вже минуло?

Завдання 108. Фасувальник магазину «Маркет-про» Селіванова займалася пакуванням цукру. Під час виконання своєї роботи Селіванова недоважувала до кожного кілограма по 70-80 грамів цукру, які зсипала в окрему торбинку та забирала додому.

Покупець Гарненко переважив на контрольних вагах упакований в пакети цукор та з'ясував, що до вказаної на пакеті маси не вистачає 77 грамів цукру.

Вирішіть питання про те, чи було порушено права Гарненка? Хто і за які протиправні дії може бути притягнений до адміністративної відповідальності?

Завдання 109. Громадянка Порічко купила в магазині АТБ дві упаковки акційного пива за ціною 23 гривні за банку ємністю 0,5 літра. Після закінчення акції ціна на даний сорт пива зросла до 55 гривень за банку. Тому Порічко щовечора продавала біля сходів магазину АТБ раніше придбане пиво за ціною 45 гривень за банку.

Чи є в діях громадянки Порічко склад адміністративного правопорушення? Вирішіть справу по суті.

Завдання 110. Громадянин Шкупевський надавав послуги як приватний лікар-терапевт на підставі ліцензії на здійснення медичної практики. В ході такої діяльності було виявлено ряд порушень, які Шкупевський повинен був усунути протягом місяця. Але повторна перевірка діяльності лікаря показала, що жодних змін у роботі лікаря не було здійснено і протиправні прояви не було припинено.

Чи є в діях приватного терапевта склад адміністративного правопорушення? Вирішіть справу по суті.

Завдання 111. ФОП Янківський, який займався виробництвом корпусних меблів посварився зі своїм конкурентом і сусідом по цеху Химюком, який теж виробляв меблі. Бажаючи помститися Химюку, Янківський привласнив собі розрахункові документи, які Химюк загубив під час відвантаження товару і які містили в собі відомості про банківські рахунки, факти перерахування готівки та

іншу комерційну інформацію. Янківський зняв копії із вказаних документів, а оригінали повернув власнику.

Чи можна притягти Янківського до адміністративної відповідальності, якщо відомо, що отриману ним інформацію він використовував для заподіяння шкоди діловій репутації конкурента.

Завдання 112. Перед проведенням виборів до Верховної Ради України Івашко та Кондратенко вирішили заробити. Вони взялися розклеювати агітаційні матеріали та розносили агітаційні газети. Але оскільки це займало багато часу, а мешканці багатоквартирних будинків часто викидали відповідні матеріали, навіть не читавши, вони розклеїли декілька газет у ліфтах багатоквартирних будинків. Громадянка Шидловська, яка керувала об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, написала заяву до Національної поліції, у якій вказала, що в будинку за адресою: вул. Лижна, 26 у шести під'їздах в ліфтах приклеєні газети з агітаційними матеріалами. Після перегляду камер відеоспостереження, було з'ясовано, що газети клеїли Івашко та Кондратенко.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Івашка та Кондратенка, якщо відомо, що протягом періоду передвиборчої агітації вони вже притягувалися до адміністративної відповідальності: Івашко за порушення правил проїзду залізничних переїздів, а Кондратенко – за умисне спування та забруднення земель.

Завдання 113. Нечитайленко та Неписемний поверталися з ресторану, в якому святкували день народження свого знайомого. Щоб після свята «трохи випарилися алкогольні пари», друзі вирішили прогулятися по парку. Загулявшись, друзі не помітили, що вже почалася комендантська година, тому здивувалися, коли їх зупинив поліцейський патруль.

Вирішіть питання про те, чи будуть притягнені до адміністративної відповідальності Нечитайленко та Неписемний.

Завдання 114. За порушення комендантської години працівниками Національної поліції України було затримано гр. Стефанчука. Під час встановлення особи було з'ясовано, що Стефанчук перебуває у стані наркотичного сп'яніння та розшукується через неявку за викликом до військового комісаріату.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Стефанчука, якщо відомо, що він має на утриманні двох неповнолітніх дітей (6 і 3 років) і раніше до адміністративної відповідальності не притягувався.

Завдання 115. Неповнолітній Аделанкін під виглядом стажера пройшов без квитка до кінотеатру, в якому під час перегляду фільму порушував тишу, розсипав попкорн та розлив колу на сидіння.

Чи може бути Аделанкін притягнений до адміністративної відповідальності, якщо відомо, що інші глядачі робили йому неодноразово зауваження, а потім його взагалі було примусово виведено з глядацької зали?

Завдання 116. Путцер, який керував велосипедом у нетверезому стані, заїхав у паркан громадянки Лободенко, зіпсував його, а також пошкодив свій велосипед та порвав власну куртку.

Вирішіть питання про те, чи може бути Путцер притягнений до адміністративної відповідальності і якщо так, то на підставі якої норми? Здійсніть правовий аналіз ситуації.

Завдання 117. Красноярцев, керуючи автомобілем ВАЗ-2101, не впорався з керуванням та пошкодив відбійник. Оскільки водій перебував у нетверезому стані, то щоб уникнути відповідальності, він втік з місця пригоди. Але особу водія вдалося встановити за допомогою відеореєстратора з автомобіля гр. Криничного, який і написав відповідну заяву в поліцію. Через годину Красноярцева було затримано.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Красноярцева.

Завдання 118. Громадяни Чистяков та Кисіль вирішити покращити якість землі на своїх дачних ділянках. Для цього вони, використовуючи вантажний автомобіль, що належав Чистякову та міні-екскаватор Кисіля знімали верхній шар ґрунту біля лісового масиву поблизу селища Березанівка та вивозили його на свої дачі.

Чи є в діях Чистякова та Кисіля склад адміністративного правопорушення? Вирішіть питання про їх адміністративну відповідальність, якщо відомо, що вони обоє позбавлені права керування транспортними засобами.

Завдання 119. Бенько та Лопатко були затримані за порушення комендантської години у м. Києві. Як з'ясувалося в ході розслідування, Бенько знаходився у розшуку за вчинення кримінального правопорушення, а Лопатко не мав паспорта, оскільки загубив його під час переїзду ще півроку тому.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність Бенька і Лопатка.

Завдання 120. Неповнолітня Килимко була затримана за вчинення дрібного хуліганства щодо громадянки Васильчук. Під час затримання Килимко нецензурно лаялася та погрожувала працівникам Національної поліції. Як з'ясувалося у ході розслідування, Килимко вже не вперше була затримана за вчинення адміністративних проступків. Крім того, вона виявилася самотньою матір'ю 7-місячного малюка.

Чи може бути Килимко притягнена до адміністративної відповідальності? Вирішіть питання по суті.

Завдання 121. 22 червня неповнолітні Бондаренко та Бикодід за вказівкою батька Бондаренка нарвали на городі громадянки Половець огірків та цибулі, а потім вкрали батон у хлібному кіоску, який належав громадянину Шерстюку.

Хто і за які протиправні діяння може бути притягнений до адміністративної відповідальності? Вирішіть питання по суті.

Завдання 122. Учень 11 класу Високільської школи I-III ступеня Гришняк зневажливо ставився до техпрацівниці школи громадянки Попружко, обзивав її лайливими словами, кілька разів умисно у присутності інших школярів перевернув відро з брудною водою. Попружко кілька разів зверталася до директора школи, навіть обіцяла звільнитися, але директор умовив її залишитися та пояснив, що батько Гришняка є заступником голови районної державної адміністрації, тому ніхто хлопця карати не буде.

Попружко звернулася із заявою до Національної поліції.

Вирішіть справу по суті.

Завдання 123. Громадянка Паляничко була затримана працівниками Національної поліції за незаконний продаж алкоголю домашнього виготовлення 22 квітня. Пізніше, 11 травня того ж року її було затримано за аналогічне адміністративне правопорушення знову.

Вирішіть питання про адміністративну відповідальність гр. Паляничко, якщо відомо, що вона щиро розкаялась у вчиненому та з урахуванням того, що постанову про притягнення Паляничко до адміністративної відповідальності за перше з вчинених правопорушень не було винесено.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / за ред. О.В. Кузьменко. — К. : Юрінком Інтер, 2020. – 568 с.
2. Адміністративні правопорушення в Україні : офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/prav_zloch/arh_adm_prp_u.htm
3. Берізко В. М. Особливості складу адміністративного правопорушення у сфері протидії легалізації коштів, отриманих злочинним шляхом. *Електронний юридичний журнал*. 2017. №1. С. 80-83. URL: http://lsej.org.ua/1_2017/21.pdf
4. Борисова Ю. В. Провадження у справах про адміністративні правопорушення, що пов'язані з корупцією: загальнотеоретичний аспект. *Правова позиція*. 2020. № 4 (29). С. 14-17.
5. Гресько В. І. Сутність та зміст адміністративно-правової охорони здоров'я в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. № 2. С. 116-118.
6. Губанов О. О. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т./ редкол.: Ю.П. Битяк (голова) та ін. Харків: Право, 2020. С. 569-572.
7. Добрянська Н. В. Дискусійні питання із приводу адміністративної відповідальності юридичних осіб. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: «Юридичні науки». 2019. Том 30 (69). № 5. С. 135-138.
8. Дрозд О. Ю. Об'єкт адміністративного проступку. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол.: Ю. П. Битяк (голова) та ін. Харків: Право, 2020. С. 566-568.
9. Євдокимов Д. М. Адміністративно-правові засади здійснення розслідування у справах про адміністративні правопорушення органами Національної поліції: дис. ... канд. юрид. наук : 081 / Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2021. 225 с.
10. Капцова Т. Прогалина в праві як передумова застосування юридичної аналогії. *Господарське право і процес*. 2021. №3. С. 90-98.
11. Кравець М. О. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 4. С. 75-78.
12. Липій Є. А. Сутність адміністративно-правової охорони екологічних прав громадян. *Сучасні проблеми адміністративного права та процесу* : збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науковопрактичної конференції (м. Харків, 30 червня 2017 року). Харків, 2017. С. 146-148.
13. Марченко О. Л. Проблеми притягнення до адміністративної відповідальності за порушення вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил під час будівництва. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 97-103.

14. Мозгова А. А. Адміністративно-правова охорона прав і свобод громадян в умовах Євроінтеграції : автореф. дис. ... канд. юрид.наук : 12.00.07. Київ, 2020. 23 с
15. Морозова В. О. Охорона та захист права власності територіальної громади як адміністративно-правові категорії. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2018. Вип. 1. Т. 1. С. 166-170.
16. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення / за заг. ред. С. В. Петкова. К.: Центр учбової літератури, 2017. 544 с.
17. Нефедова А. В. Об'єкт адміністративних проступків на автомобільному транспорті. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія «Право». 2019. № 55, т. 2. С. 49-54
18. Нефедова А. В. Спеціальні ознаки суб'єкта адміністративних проступків на автомобільному транспорті. *Актуальні проблеми держави і права*. 2019. № 82. С. 134-143.
19. Новицька М. В. Класифікація адміністративних правопорушень за ступенем суспільної небезпеки. *Держава та регіони*. Серія: «Право». 2019. №3(65). С. 278-286.
20. Окерешко М. В. Поняття і склад адміністративного правопорушення вчиненого лікарем у сфері охорони здоров'я населення. *Молодий вчений*. 2017. № 5.1 (45.1). С. 80-84.
21. Пайда Ю. Ю. Деякі аспекти правового регулювання провадження у справах про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 1. С. 209-220.
22. Панасюк О. Теоретичний огляд адміністративного стягнення: поняття і мета. *Jurnalul Juridic Național: Teorie si Practică*. 2020. № 3. С. 126-130.
23. Плугатар Т. А. Характеристика стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення, які здійснюються органами Національної поліції України. *Наука і правоохорона*. 2017. № 2 (36). С. 92-99.
24. Правотворова О. М. Поняття та зміст адміністративно-правової охорони. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. №4. С. 154-158. URL : http://www.lsej.org.ua/4_2019/44.pdf
25. Рогозіннікова К. С. Поняття і сутність адміністративно-правової охорони податкових відносин. *Право і безпека*. 2019. № 3 (74). С. 30-34.
26. Самбор М. О. Склад адміністративного правопорушення щодо порушення правил карантину людей. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка*. 2020. Вип.2(90). С. 155-169.
27. Самойлович А. А. Об'єктивна сторона корупційних правопорушень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: «Право». 2019. Вип. 58. Т.2. С. 54-57.

28. Ткаля О. Ф. Переконання як сучасний метод адміністративно-правового впливу. *Право і суспільство*. 2018. № 2. С. 162-167.
29. Чишко К. О. Адміністративно-правова кваліфікація правопорушень у сфері забезпечення громадського порядку та громадської безпеки : монографія / за ред. О. Ю. Салманової. Харків : Панов, 2017. 232 с.
30. Шевчук О. М. Мета адміністративного проступку. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. / редкол.: Ю. П. Битяк (голова) та ін. Харків: Право, 2020. С. 481-483.
31. Шестак Л.В. Громадські роботи як вид адміністративного стягнення. *Право і суспільство*. 2018. № 2. С. 109-114.
32. Шестак Л.В. Обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 6. С. 359-362.
33. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. Адміністративна відповідальність неповнолітніх: проблеми правового регулювання та шляхи їх вирішення. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики*. 2018. № 1 (4). С. 61-65.
34. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. До питання про доцільність застосування оплатного вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. *Право і суспільство*. 2017. № 6. С. 144-148.
35. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення: правова природа та проблеми застосування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2018. Том 2. № 1. С. 35-38.
36. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. Обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 5. С. 318-321.
37. Шестак Л.В., Веремієнко С.В. Штраф в системі адміністративних стягнень. *Актуальні проблеми юридичної науки та практики*. 2017. № 1. С. 61-65.
38. Шоптенко С. С. Зміст і стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Право». 2017. Вип. 5. Т. 2. С. 74-77.
39. Ярмоленко О. С. Об'єкт правопорушення у вигляді невиконання законних вимог посадових осіб Державної податкової служби України. *Європейські перспективи*. 2020. № 2. С. 38-44.